

पी.व्ही. नरसिंहराव

भारताचे माझी पंतप्रधान, नवीन अर्थिक धोरणांची सुरवात करणारे, विद्वान् व्यक्तिमत्त्व पी व्ही नरसिंहराव यांची आज पुण्यतिथी. २८ जून १९२१ रोजी अंग्रेजदेशातील करीमगर जिल्ह्यातील वंगारा या गावात त्याचा जन्म झाला. त्याचे शिक्षण उम्मानिया विद्यापीठ, मुंबई विद्यापीठ आणि नागपूर विद्यापीठ येथे झाले. मात्रभाषा तेलगूबोरवरच हिंदी, इंग्रजी, मराठी, कन्नड यासारख्या दहा भाषांसंस्कृत सहा विदेशी भाषा देखील त्यांना अवगत होत्या. त्यांनी भारताच्या स्वातंत्र्य संग्रामात आणि हैदराबाद मुक्ती संग्रामात भाग घेतला. १९३५ साली हैदराबादच्या निजामाने विद्यापीठात वंदे मातरम हे गीत गण्यास बंदी घालून निजामाचे गौरव करणारे गीत गण्याचा आदेश दिला होता तेव्हा विद्यार्थी दशेतील नरसिंहराव यांनी त्याल कडाकून विरोध केला होता. १९६२ साली ते पहिल्यादा केंद्रीय मंत्रिमंडळात मंत्री बनले. १९७१ सालापार्यंत ते केंद्रात मंत्री होते. या दम्यान त्यांनी गृह, पराष्ट्र आणि संरक्षण यासारखी महत्वाची खाती सांभाळली. १९७१ ते १९७३ या काळात ते आंग्रेजदेशाचे मुख्यमंत्री होते. त्यांच्या मुख्यमंत्री पदाच्या काळात भूमी सुधारणा लागू करणारे आंग्रेजदेश हे भारतातले पहिले राज्य बनले. १९७७ च्या लोकसभा निवडणुकीत कॅग्रेस पक्षाचे अनेक दिग्ज नेते पराभूत झाले पण नरसिंहराव विजयी झाले. १९८४ व १९८९ ची लोकसभा निवडणूक त्यांनी महाराष्ट्रातील रामटेक मतदारसंघातून लढवली व जिकली. १९९१ साली राजीव गांधी यांच्या हत्येनंतर ते कॅग्रेस पक्षाचे अधिक्षेत्र बनले. लोकसभा निवडणुकीचा निकाल लाग्यावर त्यांची पंतप्रधान म्हणून सर्वांमुळे निवड करण्यात आली. पंतप्रधान बनल्यावर देशाची विस्कटलेली अर्थिक घडी सांभाळण्याचे मोठे आव्हान त्यांच्यासमोर होते. त्यांनी मनमोहन सिंग हांची अर्थमंत्री म्हणून नेमणूक केली. मनमोहन सिंग हे निष्णात अर्थेत जऱ्यांनी होते. नरसिंहराव, मनमोहन सिंग जोडीने आधीच्या सरकारचे सर्व निर्णय बाजूला ठेवून आर्थिक उदारीकरणाचा मार्ग स्वीकारला. ज्यावळी अंतिशय गंभीर आर्थिक संकटातून देश सावरला त्यावेळी नरसिंहराव यांना फाटा. ऑफ इंडियन इकॉनॉमिक रिफॉर्म्स असे म्हटले जाऊ लागले. यासाठी १९९४ साली मनमोहन सिंग यांना युरो मनीने सर्वोत्तम अर्थमंत्राच्या पुस्तकाराने गौरवविष्यात आले तेव्हा त्यांनी अपल्या भाषणात सांगितले की याचे खेरे श्रेय नरसिंहराव यांना दिले गेले पाहिजे. नरसिंहराव सरकारने १९९२ सालाच्या अर्थसंकल्पात परकीय गुंतवणुकीला पोषक धोरण आणले त्यामुळे शेअर बाजारात तेजीचे वातावरण निर्माण झाले. मोठ्या प्रमाणावर तोट्यात असलेल्या सरकारी संस्थांचे पुनर्जीवन करण्यासाठी खाजगीकरणाची सुरवात नरसिंहराव यांनी केली तर सेबी अर्थात सिक्युरिटी एक्सचेंज बोर्ड आणि नेंशनल स्टॉक एक्सचेंजची सुरवात देवील त्यांनीच केली. देशाच्या विकासाला गती देयासाठी त्यांनी खासदार निधीची सुरवात केली. सतेवर अल्यावर त्यांनी पंजाबमध्ये निवडणुका घेतल्या या निवडणुकीनंतर बियांत सिंग हे पजाबचे मुख्यमंत्री बनले. त्या सरकारने दहशतवादाविरुद्ध कठोर पावले उचलून राज्यात शांतता प्रस्थापित केली. पंजाबमधील दहशतवादाचे उच्चाटन करण्यामध्ये आणि फटीरातावाढी चलवळीला क्षीण करण्यामध्ये नरसिंहराव यांनी त्यांच्या खंबीर निर्धाराचे दर्शन घडवले. नरसिंहराव म्हणावयचे जग बदलले आहे, देशात देखील बदल झाले पाहिजेत. आपल्या याच सिद्धांताला सोबत घेऊन भारताच्या पराष्ट्र धोरणाला नवा आकार देत त्यांनी आगेय अशिआई देशांसोबत मैत्रीचा प्रारंभ लूक ईस्ट या धोरणाने केला. सतेवर असताना त्यांच्यावर भ्रष्टाचाराचे आरोप झाल्याने १९९८ सालाच्या निवडणुकीत कॅग्रेसने त्यांना उमेदवारी नाकारली त्यामुळे त्यांनी राजकारणातून सन्यास घेतला. त्यांच्यावरील भ्रष्टाचाराचे आरोप न्यायालयात सिद्ध होऊ शकले नाहीत. २३ डिसेंबर २००४ रोजी त्यांचे निधन झाले.

आज त्यांच्या पुण्यतिथी दिनी
त्यांना विनम्र अभिवादन!

चटका लावून जाणारी निवृत्ती !!

भारताचा अब्बल ऑफ स्पिनर रविचंद्रन अश्विन यांने ऑस्ट्रेलिया विरुद्धच्या तिसऱ्या कसोटी नंतर आतरसार्थीय क्रिकेट मधून निवृत्तीची घोषणा केली. रविचंद्रन अश्विन याच्या निवृत्तीच्या घोषणेने क्रिकेट रसिकांना धक्का बसला कारण त्याची निवृत्ती अनपेक्षित होती. अश्विन असा काही निर्णय घेईल असे कोणालाच बाटले नव्हते कारण त्याच्यात अद्याप बरेचसे क्रिकेट शिळ्क होते. जरी तो आज ३८ वर्षांचा असला तरी तरी तो फिट आणि फॉर्मात होता.

सहा शतके झालकावली आहेत. परदेशातही त्याची कामगिरी चांगली आहे. परदेशातही त्याने बळी मिळवलेले आहेत. इंग्लंड, ऑस्ट्रेलिया यासारख्या बलाढ्य संघाविरुद्ध त्याने सातत्याने चांगली गोलंदाजी केली आहे. त्याने केवळ गोलंदाज म्हणून नाही तर फलंदाज म्हणूनही चांगली कामगिरी केली आहे. कसोटीत त्याने सहा शतके झालकावली आहेत. कसोटीत सहा शतके झालकावणे ते ही सातत्या, आठव्या क्रमांकावर येऊन ही साधी गोष्ट नाही. कसोटीत ५०० बळी आणि ६ शतक झालकावणारा तो एकमेव खेळाढू आहे. अशी कामगिरी एक चांगला अष्टपैलू खेळाढूच करू शकतो. अश्विनने हे करून आपण केवळ गोलंदाज नसून अष्टपैलू खेळाढू.

तो जर आणखी एक दीड वर्ष खेळला तर तो अनिल कुंबलेला मागे टाकून भारताकडून सर्वाधिक बळी केली होता. भारताचा दृष्टीने पाहायला गेले तर कसोटीत पाचशे बळी मिळवणारा तो भारताचा दुसराच गोलंदाज आहे. या आधी अशी कामगिरी भारताचा महान लेगस्पिनर अनिल कुंबले यालाच करता आली आहे. अश्विनने ५३७ कसोटी बळी घेतले आहेत त्याने काप असता. आपण फॉर्म आणि फिटेसे क्रिकेट खेळाढूच करू शकतो. अश्विनने हे करून आपण केवळ गोलंदाज नसून अष्टपैलू खेळाढू.

आहेत. परदेशातही त्याची कामगिरी चांगली आहे. परदेशातही त्याने बळी मिळवलेले आहेत. इंग्लंड, ऑस्ट्रेलिया यासारख्या बलाढ्य संघाविरुद्ध त्याने सातत्याने चांगली गोलंदाजी केली आहे. त्याने केवळ गोलंदाज म्हणून नाही तर फलंदाज म्हणूनही चांगली कामगिरी केली आहे. कसोटीत त्याने

कोण संभाळणार हा प्रश्न होता कारण त्यावेळी त्याची जाग घेणारा तर सोडाच पण त्याच्या जवळपास जाऊ शकणारा एकही फिरकी गोलंदाज दिसत नव्हता. अश्विन ज्यावेळी आला त्यावेळीही तो इतकी मोठी मजल मारेल असे भाकीत कोणी केले नव्हते मात्र त्याने मिळालेल्या संधीचे सोने केले आणि भारताला अनेक अप्रतिम विजय मिळवून दिले. त्यामुळे तो आज महान गोलंदाजांच्या पंतीत जाऊन बसला.

रविचंद्रन अश्विनने अंत तरराष्ट्रीय क्रिकेट टीम दृष्टीत प्रदापैण करण्यापूर्वी देशांतर तर्गत क्रिकेट ही गाजवून सोडले होते त्याने रण जी सामन्यात सातत्याने बळी मिळवले मात्र त्याला खरी ओळख मिळवून दिली ती आयपीएलने आयपीएलमध्ये अश्विनने चेन्नई सुपर किंजरचे प्रतिनिधीत्व केले. मुथ्या मुरलीधरन हा चेन्नई सुपर किंजराचे प्रमुख गोलंदाज होता. कर्णधार महेंद्रसिंग धोनीला गोलंदाजीची सुरुवात फिरकीने करायची होती मात्र मुरलीधरन सुरुवातीलाच गोलंदाजी करण्यास त्यार नसल्याने धोनीने चेंडू आश्विनकडे सोपविला. अश्विनने संधीचे सोने करीत प्रतिस्पर्धी संघाची सलामीची फळी कापून काढण्याची कामगिरी केली आणि तिथेच धोनीचा आश्विनवर विश्वास बसला. आयपीएलमध्ये सातत्याने चांगली कामगिरी केल्याने धोनीने त्याला भारताकडून खेळाढूची संधी दिली. अश्विनने टाकलेला विश्वास सार्थक रुक्मिणी खेळाढू त्याने देशाला निर्माण करून द्यावेत हीच त्याच्याकडून क्रिकेट रसिकांची अपेक्षा आहे. रविचंद्रन अश्विनला निवृत्ती नंतरच्या आयपीएल आर्थात तो आयपीएल आणि क्लब क्रिकेट खेळाढू पण चार घटकांच्या क्लब क्रिकेट मधील त्याच्या गोलंदाजीला कसोटीत त्याची आयपीएलमध्ये आश्विनने चेन्नई सुपर किंजरचे प्रतिनिधीत्व केले. मुथ्या मुरलीधरन हा चेन्नई सुपर किंजराचे प्रमुख गोलंदाज होता. कर्णधार महेंद्रसिंग धोनीला गोलंदाजीची सुरुवात फिरकीने करायची होती मात्र मुरलीधरन सुरुवातीलाच गोलंदाजी करण्यास त्यार नसल्याने धोनीने चेंडू आश्विनकडे सोपविला. अश्विनने संधीचे सोने करीत प्रतिस्पर्धी संघाची सलामीची फळी कापून काढण्याची कामगिरी केली आणि तिथेच धोनीचा आश्विनवर विश्वास बसला. आयपीएलमध्ये सातत्याने चांगली कामगिरी केल्याने धोनीने त्याला भारताकडून खेळाढूची संधी दिली. अश्विनने धोनीने टाकलेला विश्वास सार्थक रुक्मिणी खेळाढू त्याने देशाला निर्माण करून द्यावेत हीच त्याच्याकडून क्रिकेट रसिकांची अपेक्षा आहे. रविचंद्रन अश्विनला निवृत्ती नंतरच्या आयपीएल आर्थात तो आयपीएल आणि क्लब क्रिकेट खेळाढूची संधी दिली. जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी अधिकारी (पंचायत) प्रमोद काळे यांनी तिथेच धोनीचा आश्विनवर विश्वास त्यार नसल्याने धोनीने चेंडू आश्विनकडे सोपविला. आश्विनने संधीचे सोने करीत प्रतिस्पर्धी संघाची सलामीची फळी कापून काढण्याची कामगिरी केली आणि तिथेच धोनीचा आश्विनवर विश्वास बसला. आयपीएलमध्ये सातत्याने चांगली कामगिरी केल्याने धोनीने त्याला भारताकडून खेळाढूची संधी दिली. अश्विनने धोनीने टाकलेला विश्वास सार्थक रुक्मिणी खेळाढू त्याने देशाला निर्माण करून द्यावेत हीच त्याच्याकडून क्रिकेट रसिकांची अपेक्षा आहे. रविचंद्रन अश्विनला निवृत्त

मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम योजना; तरुण-तरुणीना उद्योजक बनण्याची सुवर्णसंधी

अक्षराज : जे.के.पोळ

दि. २२, ठाणे : राज्याच्या नवीन औद्योगिक धोरण - २०१९ अंतर्गत अनेक नाविन्यपूर्ण योजना

व कार्यक्रम महाराष्ट्र शासनाने हाती घेतले आहेत. सूक्ष्म व लघु उपक्रमांना चालना देण्यासाठी तसेच राज्यात व्यापक प्रमाणात रोजगाराच्या संधी स्थानिक ठिकाणी उपलब्ध होण्यासाठी मुख्यमंत्री रोजगार निर्मिती कार्यक्रम योजना जाहीर केली आहे. योजनेचा उद्देशः-

राज्यातील युवक/युवतीच्या सर्जनशिलतेला वाव मिळून राज्यात स्वयंरोजगारास पूक वातावरण तयार करणे, त्याद्वारे राज्यात ग्रामीण तसेच शहरी क्षेत्रात सूक्ष्म, लघु उपक्रमांद्वारे व्यापक रोजगाराच्या संधी निर्माण होण्यासाठी शासनाच्या आर्थिक सहाय्यातून प्रकल्प उभारणीस हातभार लावणे. पात्रता व अटी :- राज्यात स्थानिक अधिवास असलेल्या व किमान १८ से ४५ वयोगटातील स्वयंरोजगार करू इच्छिणारे उमेदवार. विशेष प्रवर्गासाठी (अनुसूचित जाती, जमाती, महिला, अंगं, माजी सैनिक, इ.मा.व., वि.जा., अ.ज., अल्पसंख्याक) ५ वर्षांची अट शिथिल, रु.१० लाखावरील प्रकल्पांसाठी किमान शैक्षणिक पात्रता ७ वी

पास व रु.२५ लाखावरील प्रकल्पांसाठी किमान १० वी पास, अर्जदाराने योपूर्वी अनुदान समाविष्ट असलेल्या राज्य तसेच केंद्र शासनाच्या/महामंडळाच्या योजनेतून लाभ घेतलेला नसावा.प्रकल्प मर्यादा किंमत:- प्रक्रिया व निर्मिती प्रकल्पांसाठी कमाल रु.५० लाख व सेवा, कृषी पूरक उद्योग प्रवर्गातील प्रकल्पांसाठी कमाल रु.२० लाख. योजना अंमलबजावणी यंत्रणा - शहरी भागासाठी जिल्हा उद्योग केंद्र, ग्रामीण भागासाठी जिल्हा खादी व ग्रामोद्योग कार्यालय एकत्रित समन्वय व सनियंत्रण, महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र.

आर्थिक अनुदान :- प्रवर्ग व स्थाननिहय १५ टके ते ३५ टके पर्यंत अनुदान अनुजेय आहे आणि स्वगुतवणूक ५ टके ते १० टके राहील. वित्तीय संस्था/बँक- सर्व राशीय बँका, खाजगी बँका तसेच रायगड जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकमार्फत प्रकरण करता येईल. योजनेतर्त यात्र घटक :- सेवा उद्योग, कृषी पूरक व्यवसाय, कृषीवर आधारीत उद्योग, इ. वाहतूक व्यवसाय, फिरते विक्री केंद्र इ., अर्जाच्या संपूर्ण प्रक्रियेसाठी

<https://maha-cmegp.gov.in>, ऑनलाईन

पद्धतीचा अवलंब करण्यात येईल. उत्पादन प्रवर्गातील उद्योगांसाठी २ आठवडे व सेवा, कृषीपूरक उद्योग व्यवसायासाठी १ आठवडा मुदीचे प्रशिक्षण असेल.

आवश्यक कागदपत्रे:- जन्मदाखला/शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र/वयाचा पुरावा, शैक्षणिक पात्रतेसंबंधीचे कागदपत्रे प्रमाणपत्रे, आधारकार्ड, पॅनकार्ड, नियोजित उद्योग, व्यवसाय जागेबाबतचे दस्तऐवज, भाडेकरार (सध्या कागदावरील प्राथमिक संमती), बँक मंजुरीनंतर नोंदविकृत भाडेकरार बँकेस सादर करावा लागेल, जातीचे प्रमाणपत्र (एससी, एसटी. प्रवर्गासाठी), विशेष प्रवर्गासाठीचे पूरक प्रमाणपत्र (अंगं, माजी सैनिक), वाहतुकीसाठी परवानी व वाहन चालविण्याचा परवाना, स्वसाक्षात्कित विहित नमुन्यातील वचनपत्र (अंडरटेकिंग).

या योजनेच्या कार्यवाही विषयी अधिक माहितीसाठी महाव्यवस्थापक, जिल्हा उद्योग केंद्र, ठाणे, एमआयआईसी ऑफिस कॉम्प्लेक्स बिल्डिंग, मुलुंद चेक नाका समोर, ठाणे पश्चिम येथे संपर्क साधावा, असे आवाहन जिल्हा उद्योग केंद्राच्या महाव्यवस्थापक सोनाली देवरे यांनी केले आहे.

थोडव्यात

पाहमी केंद्रातील केंद्रस्तरीय क्रीडा महोत्सव आनंदाच्या वातावरणात संपन्न

अक्षराज : रजत डेकाटे

दि. २२, भिवापूर (नागपूर) : भिवापूर पंचायत समिती अंतर्गत जि.प.उ. प्राथमिक शाळा सालेखभूती जवळी शाळेच्या मैदानावर पाहमी केंद्र अंतर्गत केंद्रस्तरीय क्रीडा व सांस्कृतिक महोत्सवाचे नुकतेच आयोजन करण्यात आले होते. यात पाहमी केंद्र अंतर्गत येण्याच्या १२ शाळेमधील विद्यार्थी सहभागी झाले होते. भिवापूर पंचायत समितीचे सदस्य कृष्णाजी घोडेखार यांच्या हस्ते उद्घाटन करण्यात आले. याप्रसंगी प्रमुख अतिथी म्हणून पंचायत समितीचे गटशिक्षणाधिकारी विजय जिडगीलवार, सरपंच मुनदा इरपाते तसेच शाळा समितीच्या अध्यक्षा सारिका लेदाढे, उपाध्यक्ष दिवाकर चल्हाण या मान्यवारांची उपस्थित कार्यक्रमाला लाभली होती. कबड्डी, खो-खो, लंगडी, लंब-उडी, उंच उडी, रिले, कुस्ती, यासह अन्य खेळाचे सामने तसेच एकलनत्य, सामूहिक नृत्य, गीतायान, नक्कल, बुद्धिकूल, आदी स्पर्धाचा समावेश होता. या क्रीडा स्पर्धांमध्ये पाहमी केंद्रातील कबड्डी मुले पाहमी, कबड्डी, लंगडी मुली मालवाडा (गोटाळी), सामूहिक नृत्य मालवाडा शाळेतील स्पर्धक विजयी ठरले.

दिनांक २५ डिसेंबर पर्यंत १८ ते ७० वर्ष वयोगटातील नागरिकांचे होईल प्रकृती परिक्षण

अक्षराज : वृत्तसंकलन

प्रकृतीनुसार आहार-विहार, पथ्य-अपथ्य, दिनचर्या, क्रतुतुर्चर्या इ.बाबत नियमित मार्गदर्शन करण्यात येणार आहे.

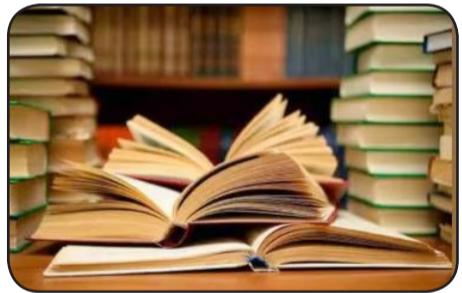
जिल्हा आयुष कक्षाच्या पुढाकाराने जिल्हातील नागरिकांचे प्रकृती परिक्षण करण्याचे नियोजन केले आहे. या निमित्ताने जिल्हा आरोग्य अधिकारी डॉ.अभय धानोरकर, जिल्हा शल्य

चिकित्सक डॉ. दयानंद मोतीपवळे, जिल्हा आयुष अधिकारी डॉ.शेख शक्तील अहमद यांनी सर्व वैद्यकीय अधिकारी, उपजिल्हा रुग्णालय, ग्रामीण रुग्णालय, प्राथमिक आरोग्य केंद्र, आयुर्वेद व युनानी दवाखाने, आरोग्य वर्धिनी केंद्रे व आर.बी.एस.के.पथकातील आयुर्वेद वैद्यकीय अधिकाऱ्यांना सूचना प्रकृती परिक्षणाचे करण्यात आली.

दिल्या आहेत. जिल्हातील आयुर्वेद महाविद्यालयांचाही या मोहिमेत सहभाग असणार आहे. या मोहिमेत छत्रपती शाहु महाराज आयुर्वेद महाविद्यालय, कांचनवाडी यांच्या सहकायनी जिल्हा रुग्णालय चिकलठाणा येथे १८ ते ७० वर्षांच्या नागरिकांसाठी दि. २५ डिसेंबर पर्यंत तज्ज आयुर्वेद डॉक्टरांमार्फत प्रकृती परिक्षणाची सुविधा सुरु करण्यात आली आहे. या मोहिमे अंतर्गत शासकीय कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचाऱ्यांचे प्रकृती परिक्षण करण्यात येणार आहे व त्याची सुरवात जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी विकास मीना यांच्या प्रकृती परीक्षणाचे करण्यात आली.

१ ते १५ जानेवारी या कालावधीत 'वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा' हा उपक्रम

उच्च शिक्षण घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी राज्य सरकारचा नवा उपक्रम

परीक्षणांचा समावेश महाविद्यालयाच्या वार्षिक अंकात करावा. स्पर्धेतील विजेत्यांना २६ जानेवारी रोजी नियमित मार्गदर्शन करण्यात येणार आहे.

जिल्हा आयुष कक्षाच्या पुढाकाराने जिल्हातील नागरिकांचे प्रकृती परिक्षण करण्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत. तसेच वाचन पथरवड्यानिमित्त महाविद्यालय, सार्वजनिक ग्रंथालयांनी पुस्तक प्रदर्शन आयोजित करावे. उपलब्ध करून उच्च शिक्षण संस्थेने विद्यार्थ्यांना पुस्तके

परीक्षणांचा समावेश महाविद्यालयाच्या वार्षिक अंकात करावा. स्पर्धेतील विजेत्यांना २६ जानेवारी रोजी नियमित मार्गदर्शन करण्यात आली आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम राबवण्यात येणार आहे.

उच्च व तंत्रशिक्षण विभागाने या बाबतचा शासन

नियमित प्रसिद्ध केला. त्याद्वारे वाचन संकल्प महाराष्ट्राचा या उपक्रम र